

Prof. dr. Avram ANDEA

- domenii de competență: Istorie medievală

Ocupație: Profesor universitar la Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității Babeș-Bolyai", specialist în Istoria Bizanțului, Istoria medie a României și Demografie istorică.

Naționalitatea: română

Studii: Școala elementară Șicula 1955-1962; Liceul teoretic din Ineu 1962-1966; Facultatea de Istorie și Filosofie 1966-1971 din Cluj, Universitatea "Babeș-Bolyai".

Carieră: 1971-1981 asistent universitar; 1981-1990 lector universitar; 1990-1997 conferențiar universitar; 1997- profesor universitar.

Disciplinele profesate: Istoria medie a României, Istoria Bizanțului, Istoria Sud-Estului European, Geografie istorică, Demografie istorică, Istoriografie universală și a României, Istoria Transilvaniei, Istoria instituțiilor românești medievale și premoderne, Paleografie româno-chirilică, Paleografie slavă.

Doctorat - 1987 cu teza *Cnezi și cnezate bănățene până la mijlocul secolului al XIX-lea*, conducător prof. acad. Ștefan Pascu.

Limbi străine: Franceză - foarte bine
Italiană, Germană - satisfăcător
Latină, Slavonă - bine

Burse în străinătate:

- iulie-august 1975 curs de vară Veneția
- februarie-martie 1994 bursă Bruxelles

Distincții: - Premiul Academiei Române pe anul 2003 pentru lucrările *Haiducul Pinteș și lumea sa 1693-1703*, Cluj-Napoca, 2003, 374p. și *Documente privind mișcarea lui Pinteș 1693-1703*, Cluj-Napoca, 2003, 414p. (coautor cu Susana Andea)

- Premiul Universității de Vest "Vasile Goldiș" din Arad în anul 2003 pentru aceleași cărți.

Granturi: la ACADEMIA ROMÂNĂ două *contracte de grant* (Nr.6/2003 și Nr.5/2004) împreună cu Susana Andea, în cadrul cărora am avut calitatea de *colaborator la proiect*. Aceste două contracte s-au materializat într-un volum de *Documente privind relațiile Transilvaniei cu Țara Românească și Moldova în secolul al XVII-lea (1658-1716)*.

A. CĂRȚI UNIC AUTOR:

1. Sintează de istorie bizantină,

Timișoara, Editura Mirton, 1995, 234p.; I. S. B. N. 973 - 578 - 039-9

2. Iluminism și modernizare în societatea românească, Cluj-Napoca, Editura Inter Tonic, 1996, 211p.; I. S. B. N. 973 - 96683 - 5 - 5.

3. Banatul cnezial până la înstăpânirea habsburgică (1718), Reșița, Editura Banatica, 1996, 202p.; I. S. B. N. 973 - 97757 - 7 - 2

4. Sintează de istorie bizantină, Ediția a 2-a revăzută, Cluj-Napoca, Editura Supergraph, 2000, 238p.; I. S. B. N. 973 - 0 - 01071 - 4.

B. CĂRȚI COAUTOR:

1. Cartea românească veche din Transilvania în inventare bisericești, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 1996, 212p.; I. S. B. N. 973 - 97535 - 6 - 6*.

< * coautor cu Susana Andea >

2. Structuri transilvane în epoca Luminilor, Cluj-Napoca, 1996, 185p.; (Colecția "Bibliotheca Historica, IV); I. S. B. N. 973- 0 - 00271 - 1*.

3. Haiducul Pinteș și lumea sa 1693-1703, Cluj-Napoca, Editura Supergraph, 2003, 374p.

(ISBN 973-86210-3-8)*.

4. Documente privind mișcarea lui Pinteș 1693-1703, Cluj-Napoca, Editura Supergraph, 2003, 414p. (ISBN 973-86210-4-6)*.

5. Transilvania. Biserici și preoți, Cluj-Napoca, Editura Supergraph, 2005, 224p. (ISBN 973 - 86212-6-7)*.

C. COLABORATOR LA VOLUME COLECTIVE:

1. *Centenar muzeal orădean,* Oradea, 1972.

2. *Istoria Clujului,* Sub redacția Acad.prof. Ștefan Pascu, Cluj, Editura Dacia, 1974.

3. *Sub semnul lui Clio. Omagiu Acad. prof. Ștefan Pascu,* Cluj, 1974.

4. *Ștefan Meșș la 85 de ani,* Cluj-Napoca, Direcția Generală a Arhivelor Statului, 1977.

5. *Enlightenment and Romanian Society,* Edited by Pompiliu Teodor, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1980.

6. *Valori bibliofile din Patrimoniul Cultural Național. Cercetare și valorificare,* II, București, 1983.

7. *La culture roumaine à l'époque des Lumières,* II, București, Editura Minerva, 1985.

8. *Civilizație medievală și modernă românească. Studii istorice,* Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1985.

9. *Istorie și civilizație,* Iași, Editura Universității, 1988.

10. *Cultură și societate în epoca modernă. Politică-Naționalitate-Cultură,* Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1990.

11. *Convergențe europene. Istorie și societate în epoca modernă,* Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1993.

12. *D. Prodan. Puterea modelului,* Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 1995.

13. *Istoria României. Transilvania*, vol.I, Cluj-Napoca, Editura "G. Barițiu", 1997.
14. *Studii istorice. Omagiu profesorului Camil Mureșanu*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 1998.
15. *Slujitor al bisericii și al neamului. Părintele prof. univ. dr. Mircea Păcurariu...*, Cluj-Napoca, 2002.
16. *Studii de istorie modernă a Transilvaniei. Omagiu profesorului Magyari András*, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2002.
17. *Istoria românilor*, VI, București, Editura Enciclopedică, 2002, p. 137-158, 351-404, 533-551 (un total de 101p.).
18. *Istoria românilor*, V, București, Editura Enciclopedică, 2003, p.181-208, 341-368, p.777-802 (un total de 81 de pagini).
19. *Studii de istorie medievală și premodernă. Omagiu profesorului Nicolae Edroiu*, Cluj-Napoca, Presa universitară Clujeană, 2003.
20. *In memoriam mitropolitul Andrei Șaguna 1873-2003*, Cluj-Napoca, 2003.
21. *Studii și cercetări de turcologie contemporană. Omagiu profesorului Mihai Maxim*, Cluj-Napoca, 2004.
22. *Confesiune și cultură în Evul Mediu. In honorem Ion Toderășcu*, Iași, 2004.
23. *Oameni și idei. Studii de filologie* [Omagiu prof. Onufrie Vințeler], Cluj-Napoca, Editura Risoprint, 2005.
24. *Națiune și europenitate. Studii istorice*, Volum îngrijit de Nicolae Edroiu, Susana Andea, Șerban Turcuș, București, Editura Academiei Române, 2007.
25. *Biserică. Societate. Identitate. In honorem Nicolae Bocșan*, Coordonatori Sorin Mitu, Rudolf Gräf, Ana Sima, Ioan Cârja, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2007.
26. *Genealogie și diplomație. Matc Antoniu Mamucca della Torre și Țările Române în sec. al XVII-lea*, în "Pe urmele tecutului", Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, 2009, pp. 311-321
27. *Despre acordarea statutului de indigenat în Transilvania princiară (sec. XVI-XVII)*, în "Omagiu profesorului Ștefan Ștefănescu", Brăila, 2009, pp. 1-14 (în colab. cu Susana Andea)

D. STUDII ȘTIINȚIFICE ÎN REVISTE:

1. *Conceptul bărnățian de libertate*, în "Atheneum", Seria Științe sociale, 1970, p.111-121.
2. *Libertate și proprietate în concepția lui Simeon Bărnuțiu*, în "Studia Universitatis Babeș-Bolyai", Series Historia, XVIII (1973), Fasc.I, p.33-51.
3. *Cu privire la mișcarea națională a românilor din monarhia austriacă (1848-1849)*, în "Studia Universitatis Babeș-Bolyai", Series Historia, XVIII(1973), Fasc.2, p.61-66.
4. *Beiträge zum pädagogischen Denken Simeon Bărnuțius in der Zeit seiner Blajer Tätigkeit*, în "Noesis. Travaux du Comité Roumain d'Histoire et de Philosophie des Sciences", III(1974), p.187-198.
5. *Lupta pentru libertate a românilor în Evul Mediu*, în "Almanah Tribuna' 76", Cluj-Napoca, 1975, p.35-42.
6. *Date noi privind biografia intelectuală a lui Gheorghe Lazăr (1779-1823)*, în "Ziridava", X(1978), p.293-308.
7. *De la formațiunile politice prestatale românești la statele feudale Țara Românească și Moldova*, în "Almanah Tribuna' 78", Cluj-Napoca, 1978, p.15-18.
8. *Lupta antiotomană: Mircea cel Bătrân, Iancu de Hunedoara și Vlad Țepeș*, în "Almanah Tribuna' 78", Cluj-Napoca, 1978, p.22-26.
9. *Precizări noi despre activitatea profesorală a lui Simeon Bărnuțiu la Blaj*, în "Ziridava", XI(1979), p.939-949.
10. *Cultura românească și filozofia kantiană în prima jumătate a secolului al XIX-lea*, în "Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie din Cluj-Napoca", XXII(1979), p.157-173.
11. *Concepția juridică a lui Simeon Bărnuțiu în lumina dreptului natural privat predat la Blaj*, în "Acta Musei Porolissensis", IV(1980), p.489-499.

12. *Cultura românească și filozofia kantiană de la Luminism la Romantism*, în "Ziridava", XII(1980), p.259-272.
13. *Date despre cartea românească veche din județul Satu Mare*, în "Satu Mare. Studii și Comunicări", V-VI(1981-1982), p.211-222.*
14. *Concepția pedagogică a lui Simeon Bărnăuțiu în perioada activității de la Blaj*, în "Acta Musei Porolissensis", VI(1982), p.425-433.
15. *Date despre cartea românească din Sălaj*, în "Acta Musei Porolissensis", VI(1982), p.341-352.*
16. *Două scrisori din 1848 despre evenimentele din părțile Banatului și Aradului*, în "Ziridava", XIV(1982), p.533-543.
17. *Date despre cartea românească veche din județele Cluj și Bistrița-Năsăud*, în "Acta Musei Napocensis", XIX(1982), p.695-708*
18. *Manuscrise de carte românească veche din nordul Transilvaniei (1700-1835)*, în "Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie din Cluj-Napoca", XXV(1982), p.221-234.
19. *Câteva date despre răspândirea operei lui Samuil Micu și Petru Maior în Transilvania*, în "Studia Universitatis Babeș-Bolyai", Historia, XXVIII(1983), p.32-45.
20. *Date despre cartea românească veche din Maramureș*, în "Acta Musei Napocensis", XX(1983), p.783-802.*
21. *Date privind cartea românească veche din nord-vestul Transilvaniei*, în "Acta Musei Napocensis", XXI(1984), p.795-799.*
22. *Dreptul de liberă strămutare al țăranilor din Transilvania și răscoala din 1437*, în "Revista Arhivelor", LXIV(1987), Nr.2, p.156-163.
23. *Raționalizarea și modernizarea administrației Țărilor Române în epoca Luminilor în context european*, în "Anuarul Institutului de Istorie și Arheologie din Cluj", XXIX(1989), p.157-170.
24. *Die kantsche juristische Auffassung von Simeon Bărnăuțiu und die Ideologie der Revolution von 1848 in Siebenbürgen*, în "Studia Universitatis Babeș-Bolyai", Historia, XXXIV(1989), Fasc.1, p.43-54.
25. *Date noi despre cartea românească veche în nord-vestul Transilvaniei*, în "Anuarul Institutului de Istorie din Cluj", XXX(1990-1991), p.47-57.
26. *Bucur Roașde din Rășinari și colportajul de carte din Țara Românească în Transilvania la mijlocul secolului al XVIII-lea*, în "Studia Universitatis Babeș-Bolyai", Historia, XXXVII(1992), Fasc.1-2, p.67-74.
27. *Mănăstirea Rîmeț în secolele XVI-XVII*, în "Ars Transsilvaniae", II(1992), p.195-203.*
28. *Câteva date noi despre soarta «Istoriei bisericei românilor»(1813) de Petru Maior*, în "Studia Universitatis Babeș-Bolyai", Theologia Orthodoxa, XXXVII(1992), Fasc.1-2, p.43-51.*
29. *Date noi privind bisericile din Geoagiu de Sus în secolul al XVIII-lea*, în "Ars Transsilvaniae", III(1993), p.175-183.*
30. *Consemnări de carte românească veche în inventare bisericesti din Transilvania*, în "Acta Musei Napocensis", XXVI-XXX/2 (1989-1993), p.545-554.*
31. *«Ratio Educationis» și înființarea Districtului școlar Oradea*, în "Crisia", XXIII(1993), p.175-185.*
32. *Rationalisierung und Modernisierung der Verwaltung in den Rumänischen Ländern im Zeitalter der Aufklärung*, în "Colloquia", (1994), Nr.1, p.114-128.
33. *Obligațiile militare ale cnezilor din Banat și rivalitatea Ungariei cu Bulgaria și Imperiul Otoman în secolele XIV-XV*, în "Banatica", XIII/2(1995), p.5-24.
34. *Cartea românească veche în inventare bisericesti*, în "Anuarul Institutului de Istorie din Cluj", XXXV(1996), p.62-77.*
35. *Complexitatea crizei romane și geneza Bizanțului*, în "Analele Universității Ecologice Dimitrie Cantemir Târgu Mureș, Seria Științe Socio-umane, II(1998), p.285-290.
36. *Familia Szalanczi-Buicescu (sec.al XVII-lea)*, în "Anuarul Institutului de Istorie din Cluj", XXXVIII(1998-2000), p.36-72.*

37. *O interpretare țărănească a patentei imperiale din 22 august 1785*, în "Analele Universității Ecologice «Dimitrie Cantemir» Târgu Mureș", Secțiunea Geografie-Istorie, 1999, p.155-164.*
38. *Răscoala lui Horea într-un colportaj epistolar din Aiud (1784)*, în "Analele Universității Ecologice «Dimitrie Cantemir» Târgu Mureș", 2000, p.345-356.*
39. *Michel le Brave et le capitaine serbe des haidouks Baba Novac (1596-1601)*, în "Transylvanian Review", XI(2002), Nr.4, p.91-101.*
40. *Mihai Viteazul și căpitanul sârb Baba Novac (1596-1601)*, în "Studia Universitatis Babeș-Bolyai", Historia, XLVII(2002) fasc.1-2, p.17-27.*
41. *Habitat și întemeieri de sate în districtul Rodnei în secolele XVI-XVII: Vărarea și Găureni*, în "Anuarul Institutului de Istorie din Cluj-Napoca", XL(2002), p.30-49*.
42. *Înzestrarea cu arme și organizarea militară a haiducilor lui Pintea. Anchetele oficiale din 1700-1701*, în "Anuarul Institutului de Istorie «George Bariț» din Cluj-Napoca", XLII(2003), p.189-204*
43. *Music and Social Life in the Romanian Society of the Enlightenment*, în "Philobiblon", X-XI(2005-2006), p.160-175.

-----
* Coautor împreună cu Susana Andea.